

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

VI. Ei schismati Dux Saxoniae favet.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

suprà Techellim Persam monachum patriæ religionis ritus mutantem: ecce tibi alium consummum nomine in Europa monachum, eodem tempore antiquam religionem magno animo propagantem.

Ac veluti si quando leo sitibundus, & effe Fulmineo meruendus aper, de monte ruentes Fonsiculum ad tenues properant, dum cedere neuter Sustinet, in magnas exsurgunt protinus iras, Excauunt gressos dentes, tum plurima dant, Vulnera & accipiunt, donec qui robore viciunt Se sentit, fugit, & victoris substrabit ira:

Sic duo hi monachi, productis quasi etiam nigro & albo colore distinctis fratum suorum cohortibus, concurreret & digladiari cœperunt (^a) tanta virtusque pertinacia, ut velut ex duorum attritu lapidum scintillæ excutiuntur, ita ex horum concursu ignis exortus sit quo vniuersa Christiana Respublica fere conflagravit. Et Augustinianous in primis, odio & inuidia, quæ non minus in monachorum claustris quam regum palatijs sèpè regnant, inductus, opimum sibi bolum è faucibus erupsum ægerrime ferens, vlicisci se, & Dominicanis quæcumque posset impedimenta obiecere constituit: id quod facile effectorum se putabat, si modum hunc indulgentias prædicandi tamquam nouum & commentitium salutis subsidium criminauerit, & deuotam Germanorum liberalitatem frigesceret, auaritiam ac latrociniæ quæstorum seu concionatorum exaggerando, & vti mos est malevolis, vera quædam plurimis falsis ac mendacij miscendo (^b). Quis enim eredat, tam procul illorum Prædicatorum D. Dominici filiorum animas ab omni pietate ac Dei timore absuflit, ut tam execrabilis blasphemias, quarum abadversarijs accusantur, proferre ausi fuerint. At ex contentione hac (^c) tamquam scintilla initio neglecta, tantum quantum videmus incendium natum est, quod momento longe lateque omnia amplexum, incomparabile damnum Ecclesiæ inuexit, & totum terrarum miscuit orbem.

VI. Primis his motibus statim potentissimus Germaniæ Princeps Fridericus Dux Saxonie fæc immisicit, eo quod Moguntiæ in Archiepiscopatus Magdeburgiæ petitione fuisse posthabitus, tum etiam quod Ecclesiasticorum magnitudini & opibus inuidenter. Tanto ergo faciliores aures Staupitio præbuit, à stationarijs illis seu quæstorijs Germaniam expilari, & paucotum aquari-

tiam vix totius populi opibus expleri conquerentur: eundemque ut acriter fæse opponeret, promisso suo fauore & auxilio, est cohætus. Staupitius à Duce, ut dicere cœpimus, animatus, cœptam te lam pertexere summa quidem diligentia allaborauit: nihilominus tamen ut Alexander olin primus Arianismi auctor, hæresi suæ nomen non dedidit. (Arrio hunc et honorem præcipiente) ita Staupitius quoque quamvis primus lapidem, validiori postea brachio vibrandum, contra Ecclesiam concislet, sed tamen, cujus si non auctor, certè promotor fuerat, nomen dare non potuit, sed honorem hunc, vel potius turpitudinem alteri reliquit. E similiter contentionis Bohemicum schisma, quod etiam num durat, extitisse legitur. Quum enim Wenceslao regnante Academiae Pragensis à Carolo IV. fundatae Rectura Germanis commissa esset; Bohemi hac iacti sine injuria sine injuria opinione, omnem vindicandi se de Germanis occasionem quæsiverunt. Nec multo post homo quidam de schola Wiclevi ex Anglia hæretici libros apporavit; è quibus Joannes Huss, bonus & subtilis Dialecticus disputandi materiam desumit, atque ita porras divisioni seu schismati aperit. Hic ille est, qui primus haustum è V. Viclevi libris venenum, per scholas passim d. seminavit. Nec segnas Germani ad dispendium & contendendum incubuerunt; præcipua tamen de regime & præminentia erat contentio; qua tandem Germani Bohemis cesserunt, qui Joanne Hussio duce novam sibi Ecclesiam formatunt, Rege interea, homine ad serviendum quam ad imperandum aptiori, coniuncte, nec quidquam contra faciente. De hoc schismate prolixius hic agere supersedeo, ut de quo altibi, quando scilicet Bohemiæ statum indicaturus sum, quæcumque eò pertinent explicare constitutum habeo. Nunc duorum istorum

D. 3. mo-

a Theses Lutheri contra Indulgencias Anno 1517. pridie omnium SS. editæ, cum Epist. ad Alb. Archi-Episcopum Mog. Vid. Tom. 9. Op. Luth. German. Anno 1509. fol 8. & seq. Tom. 1 len. fol 12. Tom. 1. Epist. pag. 37. b Selnecc de Orat. Aug. conf. & vita Lutheri pag. 5. 6. contra Pontificis potestatem dicta insinuat. c Cochl. in Actis Luth. Vienbergius in vita eiusdem referunt quomodo Tetzelius Pradic. Ord. Francofurti ad Oderam statim vissis Lutheri Thesibus alias Theses opposuerit. Item Ioannes Major Eckius Ingolstadt. Theologus. Annotaciones in Theses Lutheri, ex quibus ad Disputationem Lipsiensem gradus factus est.

monachorum de Ecclesiæ, ut illi de schola Cathedra inter se contendentium pugnam videamus; & quomodo spiritus discordiæ tertium quoque è suo clauistro extiraret, ostendamus.

QUOMODO DIABOLUS ECCLESIAM VEXATURUS, Conventus Fratrum spirituales & Oratoria obeat, atque etiam incat; quibusque artibus ad seducendos homines utatur.

C A P U T VII.**A R G U M E N T U M.**

- I. Diabolus primi mendaciorum architecti & parentus, in assilienda & turbanda Christi ecclesia consuetudo & versutia.
- II. Quomodo idem animas hominum à divina abstrahat devotione.
- III. Soius Dei amor omnem ad diversandum nobis datum locum iucundum reddit.
- IV. E Monachorum claustris & iam olim, & nostro etiam tempore complures heretici prodierunt.
- V. Insidia & machinationes quibus diabolus in supplantandis animabus utitur.
- VI. Contra Angelorum Sanctorum Studium in iis servan'is.
- VII. Lutherus à vita Monastica desilit.

I. Ille, ille, inquam, qui vix creato è Nihilo visceribus hoc Universo, nefarium in ipso celo bellum Deo inferre ausus est (quique postea hic in terra jam ultra pluries mille & sexcentos annos bellum contrahominem à se per serpentem in terrestri Paradiso vietum (a) non minus strenue quam continuo gessit, non tam vi quam versatia (b) omibus in rebus utitur, ut qua omnes hujus Mundi homines vincit: quumque Creatori nocere nihil posset, in Creaturam jam suam effundere studet, non aliter quam latrunculi, qui hostium acie præterita sarcinas non tam vi & torrix quam præde spe invadunt. Solet idem ut S. Hieronymus quodam loco notat, bellum homini illatus, non aperio Marte pugnare, sed insidias locis opportunitis collocare, aut excubidores corrumperet. Idem tamquam explorator astutissimus, alieno assumpto habitu, advertisitorum suorum qui Deo serviunt, quorumque cura & custodiae Dei domus commissa est, fossas, valla & propugnacula transcedit, ibi quicunque oculo omnia notat,

illud in primis, quomodo vigiliae habeantur, id est, qualis vita ab Ecclesiæ Prælatis ducatur. Novit enim Religiosorū Deoq; dicatorum hominū domicilia Christianæ Reipublicæ esse propugnacula, secessum pietatis, fugam vitiorum, & latebras innocentiae tutas. Ibi inclusi vivunt, qui ut in spiritu libertate digoius ac melius Deo servire, & tentationes quibus homines in hoc Mundo vexari solent, effugere possint, carnem domant & castigant: eoq; tam vita quam nomine Religiosorum, ab iis qui in Mundo vivunt, discernuntur. (e) Hic ille omnes angulos, omnes recessus & latebras excutit, an forte animam aliquam ægram ejusq; vita: & dentem invente, ac vanesci aliquem possit (d) quem carceris, flagellorum, cilicii, jejuniū pertinetum caro tillet, cui sanguis bulliat, quemque venter ad helluationem vocet: qui desique tamquam Psyllus aliquis, veneno suo ærem & terram poltea inficiat, Vobis quasi ex venetactu animadverrit illum remnum febri teneri, alium aliquo alio male affecti animali morbo vexari, ut qui luxuriam præferat continentia, crapulam jejunio, libertatem obediens, humilitati gloria, opes paupertati: Deus bone quæta solertia magnus ille Venator plagas suas explicat, Vulcania retia tendit, immo ut prædam tanto certius assequatur, nassis suis aquam, plagi terræ, & retibus ærem undique impedit. Diabolus superbissimus spiritus, (ait Religiosus quidam (e) ejus tentationibus sèpè vexatus) eodem modo quo dominio suo servire sibi vult. nec hoc contentus, etiam quos potest servitio ejus subtrahit, ut quasi de ipso Deo triumphet. Tunc enī plena sibi adeptus victoriā videtur. Mavult ille sibi serviri à Christiano quam à Judæo, à Catholicō quam ab heretico, à Religioso quam à seculari. (f) His (Religiosis scilicet) multo laetus stipendum solvere paratus est, propterea quod Deo sacrati fuerunt. Eiusmodi vafa si forte profanaverit, summan Deo contumeliam fecisse se putat; non aliter quam si quis, ut de hoste acerbius se vindicet, le & cum ejus ouptiale polluat. Et quamvis ipse Monasteriorū, hic in montium & rupium cacuminibus, ibi in profunda & obscura valle, alibi inter saltus avios, alibi in vastis solitudinibus sitorum, positus à proposito cum deterrire quodammodo debere videatur; videmus tamen nec claustris, nec habi-

a Gen. 3. b 1. Cor. 11. 2. &c. c Vide Platum de bono Status Religiosi. d 1. Petri. 5. c Alba spin. in Flagel. flob. 40. 8. &c. Habacuc. 1. 16.